

Zaaknr. : 18.ZK00323/18.B0323

Kenmerk : 18IT059574

Barcode : 

Besluitvorming ruimtelijke adaptatie

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over de rol- en positiebepaling ten aanzien van 'ruimtelijke adaptatie'.

Samenvatting: In 2018 heeft het algemeen bestuur een traject van beeldvorming en oordeelsvorming doorlopen over het onderwerp 'ruimtelijke adaptatie'. Deze nota is onderdeel van de derde fase, de besluitvorming. De oogst van het traject is in verhalende vorm samengevat in een aparte position-paper. Aangezien ondertussen steeds vaker gesproken wordt over klimaatadaptatie in plaats van ruimtelijke adaptatie, met als meest sprekende voorbeeld het onlangs gesloten Bestuursakkoord Klimaatadaptatie, wordt in de position-paper gesproken over klimaatadaptatie.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met de 'Position-paper klimaatadaptatie'.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	18 december 2018
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	8 januari 2019
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	30 januari 2019

☒ Bijlage(n) bij het besluit Position-paper klimaatadaptatie	18IT059576
☒ Achtergronddocument(en) Bestuursakkoord Klimaatadaptatie 2018	18IN033364

Aanleiding/context

In 2018 heeft het algemeen bestuur zich via een traject van beeldvorming en oordeelsvorming verdiept in het onderwerp 'ruimtelijke adaptatie'. De eerste bijeenkomst, de beeldvorming, vond plaats op 16 mei 2018. In die bijeenkomst is afgetast wat het onderwerp behelst en hoe partners tegen het onderwerp en de rol van het waterschap aankijken. De tweede bijeenkomst, de oordeelsvorming, vond plaats op 10 oktober 2018. In die bijeenkomst is aan de hand van stellingen verder uitgediept wat het algemeen bestuur een wenselijke rol en positie voor het waterschap vindt.

In de tussentijd zijn er nog twee andere ontwikkelingen geweest die hierbij moeten worden vermeld. Ten eerste de klimaatop Klimaatstroom Zuid die op 4 juni 2018 werd georganiseerd in Breda. Dit evenement heeft ook invloed op het proces gehad. Ten tweede het afsluiten van het nationale Bestuursakkoord Klimaatadaptatie op 20 november 2018 (zie bijlage). De afspraken die daar op landelijk niveau tussen de koepels gemaakt zijn, sluiten direct aan op de lijn die het algemeen bestuur uitgestippeld heeft en is een belangrijke steun in de rug bij de verdere concretisering.

De oogst van het traject is samengevat in een aparte position-paper (zie bijlage). Daarin is in verhalende vorm samengevat hoe het algemeen bestuur de rol van het waterschap ziet, en langs welke lijnen het algemeen bestuur daar concreet mee aan de slag wil. Er staat ook in hoe dit verder uitgewerkt gaat worden in de komende maanden en daarna.

Heel kort samengevat is de lijn die uit het position-paper naar voren komt:

Klimaatadaptatie is een urgent dossier waar het waterschap een belangrijke rol in heeft. Het waterschap is daarbij een verbindende, versterkende en faciliterende overheid die de samenwerking opzoekt met tal van organisaties en individuen om heel West- en Midden-Brabant klimaatrobuust te maken. Het waterschap gaat daarbij ook zelf concreet aan de slag, en zoekt daarbij steeds een aanpak die leidt tot resultaat, maar die wel passend is bij de situatie en context ter plaatse.

Beoogd effect

Door middel van een position-paper bepalen van de bestuurlijke lijn voor klimaatadaptatie.

Argumenten

De volgende argumenten pleiten voor het vaststellen van een bestuurlijke lijn via een position-paper:

1. De opbrengst volgt rechtstreeks uit het proces dat het algemeen bestuur doorlopen heeft. De positie die het algemeen bestuur al doende heeft bepaald, sluit aan op de beleving van onze partners.
2. Een heldere bestuurlijke lijn is nodig om verder de verdieping naar uitvoering te kunnen gaan maken.
3. De lijn die nu verkend is, past bij de aanpak en rol die het nationale Bestuursakkoord Klimaatadaptatie van het waterschap vraagt. Tegelijkertijd is het bestuursakkoord een belangrijke steun in de rug bij de verdere concretisering.
4. Er is gekozen voor de vorm van een aparte position-paper omdat dit zich beter leent voor communicatie, dan een gebruikelijke adviesnota zoals deze. In de praktijk blijkt er een duidelijke behoefte intern en extern aan een bestuurlijke lijn van het waterschap. Deze position-paper kan die bestuurlijke lijn goed voor het voetlicht brengen.
5. Een position-paper in verhalende vorm maakt het beter mogelijk om in kort bestek toch alle informatie, verhoudingen en nuances die zijn opgehaald in het bestuurlijke traject zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen.

Kanttekeningen en risico's

1. Het onderwerp ruimtelijke adaptatie of klimaatadaptatie leent zich vanwege de breedte en nieuwheid niet goed voor een bestuurlijk traject met duidelijk geformuleerde en uitgewerkte scenario's waaruit gekozen kan worden. Dat neemt niet weg dat het belang van de stap die nu gezet is, niet onderschat mag worden. In vergelijking met andere waterschappen in het land, lopen we niet achter. Iedereen is zoekende en daarbij wordt al snel gericht op inhoud. Terwijl rol- en positiebepaling juist erg belangrijk zijn om in samenwerking verder te komen, want inhoud volgt uit ambitie.
2. In de position-paper wordt gesproken over 'klimaatadaptatie' in plaats van 'ruimtelijke adaptatie'. In het afgelopen jaar is landelijk gaandeweg de term 'ruimtelijke adaptatie' meer en meer vervangen door 'klimaatadaptatie' om de volle breedte van het onderwerp te benadrukken. Dit heeft er ook toe geleid dat het bestuursakkoord de naam 'Bestuursakkoord Klimaatadaptatie' heeft gekregen. Het past om zelf ook bij deze beweging aan te sluiten.
3. Uiteindelijk zal er per gemeente een aanpak moeten ontstaan om invulling te geven aan het bestuursakkoord. Het kan eigenlijk niet anders dan het waterschap zal daar steeds bij betrokken moeten worden. Dat betekent dat het waterschap zich daar op moet voorbereiden, zowel ambtelijk (bijv. de gebiedsadviseurs) als bestuurlijk (de DB-leden). Dat vraagt om een meerjarig ontwikkelingstraject van klimaatadaptatie. In dat opzicht zijn wij niet veel anders dan onze primaire overheidspartner; de gemeenten.

Financiële dekking

Dit voorstel leidt nu nog niet tot extra kosten ten opzichte van wat al voorzien is in de begroting en de kadernota. Alle lopende acties zijn al financieel gedekt. Een nieuw kostenplaatje voor nieuwe activiteiten hangt direct samen met een eerste voorstel voor een actieprogramma en wordt bij dat voorstel uitgewerkt en gepresenteerd.

Uitvoering

Verder concreet maken

De eerste twee jaar zal het accent voornamelijk liggen op een *ontwikkelingstraject* naar een samenhangende operationele aanpak hebben door heel West- en Midden-Brabant heen.

- Voor de korte termijn wordt het voorwerk gedaan zodat het nieuwe bestuur hier na de waterschapsverkiezingen meteen mee verder kan. Ondertussen voeren we al concrete maatregelen uit waar mogelijk. Zo worden er al adaptatiemaatregelen meegekoppeld in concrete projecten, en heeft het dagelijks bestuur al een versnellingsaanpak voor wateroverlast vastgesteld.
- Verder zal gezocht worden naar een methode om beter en meer overzichtelijk toonbaar te maken hoe klimaatrobuust gemeenten nu zijn per gemeente en in vergelijking tot elkaar, en zoeken we naar andere manieren de beweging en het bewustzijn verder op gang krijgen.
- Ten behoeve van het nieuwe bestuur zal een voorstel voor een actieprogramma voorbereid worden, langs de lijnen die door het algemeen bestuur in dit traject zijn aangegeven. Dit actieprogramma vormt een basis voor het nieuwe Waterbeheerprogramma dat in 2019 opgesteld gaat worden.

Planning

Gelet op het Deltaplan ruimtelijke adaptatie en het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie moet de aanpak voor klimaatadaptatie in 2020 concreet zijn en dat zal logischerwijs een onderdeel gaan worden van het nieuwe Waterbeheerprogramma. Dat betekent dat dit in 2019 al vorm moet gaan krijgen. Daarvoor moet in 2019 een bestuurlijk traject doorlopen worden.

Verantwoording

Naast het zojuist genoemde bestuurlijke traject in 2019-2020 vormgeven van de nieuwe lijn naar de toekomst toe (roadmap), komt het ook aan op het uitvoeren van acties in het hier en nu. Naast de reguliere sturing via waterbeheerplan c.q. waterbeheerprogramma, begroting en kadernota die er al is, zal zeker één keer per jaar specifiek over de voortgang van klimaatadaptatie gerapporteerd worden aan algemeen bestuur.

Communicatie

De door het AB vast te stellen position-paper voor klimaatadaptatie vormt de basis voor de dialoog met betrokken stakeholders over de totstandkoming van de aanpak van klimaatadaptatie. Het urgentiebesef en de samenwerking bevorderen om tot inhoud van de aanpak van klimaatadaptatie te komen, zijn belangrijke doelstellingen.

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

Niet van toepassing aangezien dit een intern bestuurlijk traject betreft.

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Klimaatadaptatie is een belangrijk onderdeel van MVO.